

A MI LAPUNK

Egész évre 20 korona.
Egyes szám ára 2 korona.

Megjelenik (július és augusztus kivételével) havonként egyszer.

DIÁK- ÉS CSERKÉSZUJSÁG

—

Szerkeszti : SCHERER LAJOS

Előfizetést, hirdetést, cikket, lapközleményt a szerkesztőség címére kell küldeni

Lučenec, Madách-utca 11. szám.

„Inkább olyan úr légy, aki úgy dolgozik, mint egy cseléd; mint olyan cseléd, aki úgy henyél, mint egy úr.“
Jókai Mór.

Zúgnak a harangok.

Irta: Végyvári Rezső.

Nem mondom én semmi különös újsgot azzal, hogy: zúgnak a harangok. Hisz, akinek füle van a hallásra, hallja ezt, érzi ezt, tudja ezt. Sőt még azt is érzi — tudom a szive taján — hogy csilingel a kisharang hajnalhasadáskor, zokogva sír, midőn temetésre szól az ének és lágyan andalogva kondul meg naplemente után.

De ez egyszer másképp zúgnak a harangok. Nem reggeli ébresztőre, nem is temetésre, sem pedig „Ave Máriára“. Hanem ünnepre. Áhitatos, fenkölt, örömpirt festő, szent ünnepre; a Szív fejedelmének ünnepére. A Szív fejedelme ugyanis ünnepet ül, születésének századik évfordulóját.

A Szív fejedelme hatalmas, erős uralkodó volt. Jobb, dicsőbb, nagyobb a világ fejedelmeinél, mert ő nem karddal, hanem szive hatalmával uralkodott, azzal élt és vigasztalt csillagtalan éjszakákon sok-sok szomorú embert. S amerre szertenézett, mosolyrőzsát, örömkönnyet, békevágyat, reménynótát fakasztott mindenütt és mindenkor.

Hívták pedig a Szív csodálatos fejedelmét *Jókai Mórnak*, vallására nézve magyar volt és uralkodott a Világon.

Most ép kerek száz esztendő s a Szív fejedelem. Mosolygó arccal ünnepli századik születése napját. És ezt illik még a harangoknak is — megünnepelni.

A dolog különben ott kezdődik, hogy egy városban, valahol a vén Duna mentében, összebeszéltek a harangok. Valamennyi jóra való harang minden torony-

ban és (nagy csönd volt és az éjszaka futásának felét már megtette) azon nyomon megkondultak. A szívüket nyitották meg. Zokogtak és andalogtak, csilingeltek és daloltak, sikoltottak s csengtek-bongtak. A szőke Duna hajjai pedig fölfogták a rezgő ezüst hangokat és szétröpítették a föld kerekéségén: harangszívből emberszívbe...

Zúgnak a harangok, ünnep van a világon.

A Szív fejedelme előtt meghajolnak mélyen a kőházak ideges, beteg, mogorva lakói és babérkoszorút fonnak magas homlokára. Közben zúgnak a harangok: a megtépett, piros emberi szivek. A szörnyű, sötét vérzivatar, mely annyi illatos, hamvas rózsabimbót tört le, vajudó reményt, tavaszi álmodást üzött el, kikergetett tanyánk tűzhelye mellől és arcunkba csapta annak hamuját, új erővel, régi hittel köszönti a Szív fejedelmét: „Ave Caesar!“

Mert caesar az a mi Szív fejedelmünk — lélek szerint. A nagy szívmuzeikus száz esztendő óta hirdeti a világnak, hogy van egy nép a nagy Duna mentében, melynek minden kinja hosszú és minden mosolya rövid volt. Meséket mond erről a népről, mely a keresztyén világ és az emberi haladás védőbástyája volt sok-sok emberöltőn át; amely megküzdött a vad tatár khán xerxesi táborával s a töröknek napkeletet leverő hatalmával és önmagával. A Szív fejedelme, Jókai Mór szószólója lett e népnek a világ színe előtt. Letelepedett a német asztalánál, leült az angol kandallója mellé, odament a francia szalonjába, beférközött a yenki pénzkergető gondolatai közé és mesélt, szólt, biztatott, tanított. Így szerzett ő tiszteletet a magyarnak, barátot állított melléje és elnémitotta elleneit. S mindezt a szive, tősgyökeres magyar szíve csinálta. Az hó-

ditott, hódít és hódítani fog örökre.

Most is itt áll, száz esztendővel váln, szellemének messze kiható erejével, szive hatalmas lángjával a harangzugas közepette s beléd is önt erőt és balsamot, hogy a Te életed is szívélet legyen, azaz: erős, tartalmas, dalos, győzedelmes, remény-től duzzadó lendülettel nézzen a jövő felé.

(Bratislava.)

Jókai gyermek- és ifjukurából.

Most, amikor az egész világ ünnepli a legkedveltebb nagy magyar elbeszélő költő születése százados évfordulóját, a mai tanuló ifjúságot talán legjobban érdekli a nagy író gyermek és ifjukora. Azért egyet-mást hadd meséljünk el.

Jókai Mór 1825 febr. 18-án született Komáromban. Atyja Nemes Ásvay Jókai József, hites ügyvéd; anyja Nemes Pulai Mária. Móríc öt testvére közül a legkisebbik volt. Két „Lajos“ nevű bátyja még kis korukban haltak el. Eszther néneje, ki 8 évvel volt nálánál idősebb, rendkívül szerette. Ő meséli, hogy Jókai élénk, de szelid kis gyermek volt, még az állatnak se vétett. Beszélni elébb tudott, mint járni. Mikor járni tanult, mindig anyja aránylag nehéz tölgyfa zsámolyát cipelte magával, menés közben mondogatván: „lassan, okosan!“

Igen szerette a mesét hallgatni és dajkája, Vörösne Évi, ebben kifogyhatatlan volt és már ezért is szépen viselkedett, csakhogy a megható szép meséket hallhassa.

Gyermekkora a lehető legboldogabb volt. Szülei jól éltek és jó módban. Az egész házban sohasem hallatszott egy haragos szó.

Atyja igen korán adta iskolába. A simára nyírt lenhajú fejű gyermek ekkor már ismerte a betűket s az első órán avval lepte meg első tanítóját, Székely Sándort, hogy folyékonyan kezdett olvasni. Egyébként azonban igen félelős gyermek volt. Jókai maga is mondja önéletrajzában: „félelmem fantáziájának három tárgya volt: a nagyszakálu zsidók, a veszett kutyák és az élve eltemetetés.“ Az első és utolsóval hamar kibékült, de a kutyáktól mindig félt. Ezért nem is járt később sem bot nélkül az utcán.

Igen korán kezdett verselni. 1834 jul. 16-án közölte le Tóth Lőrinc első versét a „Társalgóban.“ A lapközlemény így szólott:

„Révkomáromban egy szegény tébolyodottra, ki házrul házra járva teng, következő verseket irt egy ugyanottani 9 esztendős fiucska (Jókay M.):

Olyan vagyok én, mint az olly madársereg,
Amelly eltévedvén, az ég alatt csereg;
Én is eltévedtem elmémben, bujdosok,
Szánjatok meg, kérlek, lelki jó orvosok!“

Az ilyenfajta verseken kívül irt sok találós és köszöntő verset. 10 éves korában az irogatáson kívül már rendszeresen tanult rejzolni is. Egyébként mindig első „eminens“, azaz kitünő diák volt.

Az 1832/3-ik iskolai évben már gimnáziumba jár. 1835-től két éven át a pozsonyi liceumot látogatja, hogy németül tanuljon meg. 1837-ben elvesztette édes atyját, aki Móríc gyermekét három év alatt játszva megtanította a francia, angol és olasz nyelvre.

1840-ben Pápára vitte az anyja. Itt ismerkedett meg Petőfi Sándorral és Orlai Petrics Somával, akikkel az „ifjusági képzőtársaságban“ versenyre kelt a versírásban, szavalásban. Igen jó barátok voltak. „Ha Orlai irt tüneményes regényjeleneteket, Petőfi meg elszavalt azokat, — írja Jókai, — én képeket festettem hozzájuk.“

Jókai Pápán sokat betegeskedett. Ezért anyja 1842 őszén elküldte Kecskemétre, ahol a jogot kezdte tanulni. Itt igen jó társaságba került. Azt lehet mondani, Jókai itt lelta meg ifjúságának oly hasznos cserkész-szellemet a cserkészlet megszületése előtt. Itt minden diák tudott valamit s erre ingyen tanította a többi! Az eddig zárkózott természetű Jókai a jókedvű, tréfaszerető cimborák közt egész új világba került.

Muraközi Jani volt a tornamester. A temetőben jó puha porondon trenirozta a fiukat, sőt megtanította őket karddal, törrel vivni — plastron nélkül! Gyenes Pali primhedgüt és gordonkát játszott és rendes zenekart szervezett, Nagy Feri megtanította társait táncolni, a francia négyesre a körmagyarra és magyar szólótáncra. Szalai Sándor a francia nyelvet tanította, de erre már Jókainak nem volt szüksége, mert ekkor ő már Hugo Viktort olvasta eredetiben. A rajzra a fiukat Jókai oktatta. Ezenkívül humoros, irott lapot szerkesztett, amelyhez a rajzokat Jókai szolgáltatta. A lap neve „Kalliope“ volt. Az irodalmi hajlamu ifjak mind Jókai köré csoportosultak. „Szavalótársaság“ot is szerveztek és szelid, művelt, választékos modor elsajátítására törekedtek.

Innen került ki Abonyi Lajos, Körösy Sándor író is.

Mindehhez hozzájárult az is, hogy Kecskemét határa, amelyet sokszor bejártak, őseredeti népi sajtóságokkal ismerlette meg a fiukat. Jókai megismerkedett a nép eszejárásával, kifogyhatatlan humorával; hallotta meséit; látta a híres bikaharcot, a pünkösdi király parádéját a mese-számba menő pusztai párbajokat. Végigjárta a karámokat, tanyákat, csárdákat, halásztanyákat s mindez megalapozta Jókai irodalmi tevékenységének alaphangulatát. Már ez időben a budapesti lapok több elbeszélését közölték le.

Mind ezek mellett az iskolai leckékről sem feledkezett meg. Mindvégig első tanuló volt. Kávéházba, tivornyákra sohasem járt. A kecskeméti családok pedig megtiszteltetésnek veiték, ha a főiskola legkitünőbb növendéke meglátogatta őket.

1844 nyarán, tehát 19 éves korában, Jókai befejezte jogi tanulmányait, amiről a következő szép levélben értesíti özvegy édes anyját:

„Kedves Anyám!

Végeztem. Elvégeztem a tizenhárom éves iskolai pályát, bár vele együtt a tévedéseket, a csalódásokat, mik az ifjút, a gyermeket majd kísérik, majd vezetik, csalogatják és üldözik, — elvégeztem legyen! vagy ha mikor őket teljesen elhagyám, mi életem elhagyásával hihetőleg ugyanazon órára fog esni, ily meglegedetten mondhassam, — mint most, — hogy végeztem! Mint első eminens jöttem ki az iskolából, vajjon a világ micsoda calculust fog adni?

Folyó hó 31-én (1844. július) hagyom el Kecskemétet — csak annyi jóakaróm legyen valaha a széles világon, mint itt, minden rendűek és sorsuak között volt, — elég lesz! — Aug. 1-én több dolgom lévén Pesten, ott maradok és 2-án, pénteken sietek kedves anyám és minden kedves rokonom karjai közé. Móric.“

Ezzel befejeződik Jókai ifjúkora. Mint író a „Hétköznapiak“ című regényével lép fel háromnegyed évi joggyakorlat után s halála napjáig (1904 május 5, este 9 óra 20 perckor) többé le nem tette a tollat. Utolsó szavai ezek voltak: „És most aludni fogok!“

Azóta ott alszik a kerepesi temetőben a jó gyermek, a jóbarát, a mindig lebilincselő nagy meseköltő, aki immár három nemzedéket nevelt és mulattatott s az élet is kénytelen volt olyan calculust adni neki, mint az iskola: eminens.

Nevét az egész világ ismeri a Petőfi és

Madách neve mellett. Műveit minden művelt nyelvre lefordították s mindenütt nagy szeretettel olvassák a nagy fabulátor kitünő elbeszéléseit és mi hálát adunk a gondviselésnek, hogy a költők városa, Komárom, a magyar nemzetnek ajándékozta Jókait, ki mint ember épen olyan érdekes és nagy, mint aminő érdekes és tünevényes nagy volt mint író.

A csüggedő.

*Miért a kétség arcodon, miért bu és panasz?
Milyen lesz nyarad, ha ilyen borús már a tavasz?
Nincs célod, melyért küzdenél? vágyad, mely csalogat?
Most kezted meg csak a harcot, már is abbahagyod?*

*Válassz célt, melyért bizva küzdj s ne csüggedj el soha!
Legyen sorsod bármilyen, derős vagy mostoha:
Harcod ne add fel! Meglátod, munkában siker vár!
Tavaszod szép lesz, virágos és termékeny a nyár!*

(Košice)

J... János.

Praktikus ideálista.

A praktikus ideálista a szebb, eszményibb jövőbe tekintő, mindennapos, szakadatlan hasznos tettek — az u. n. apró munka — embere. Gondolkodik és dolgozik. Sohasem tér le a reális élet munkás utjáról: eszményeit, elveit, nézeteit igyekszik tetteiben, egész élete megnyilvánulásában is megvalósítani. Nem dobálódik csak üres szólamokkal, testet soha nem öltő, haszontalan frázisokkal, hanem mindig csak anyit beszél és olyat, amit meg lehet, meg is tud és fog valósítani. Neki ideáljai, eszményei élet-erőtadó buzdítói, serkentői a munkára, a küzdelemre, szorgalmas kintartásra a közjóért folytatott fáradozásaiban. Öntökélesítésén át halad az általános, egyetemes emberi tökéletesedés felé. Mindig és mindjobban előre... Tűr, szenved, ha kell, nem zúgolódik, nem keres kibuvót a gyakran nehéz kötelességteljesítés alól; mindennel, mi életfolytatásának útjába esik, egyforma önbizalommal és munkakedvvel birkózik meg, akár nehéz, akár könnyebb feladat az. Sőt igyekszik mindig inkább a szebbik oldaláról szemlélni, nézni maga körül az életet. Optimizmus és pesszimizmus között mindig egészséges közép-uton halad. Soha nem esik kétségbe, hanem minden körülmények között kitart a madáchi jelszó — Ember küzdj és bizva-bizzál!.. mellett. Erőt, mindig friss energiát az élet sok apró örömeiből és az egész élet titokzatos és kiapadhatatlan — Ősforrásából — lelkéből, egész

énjének ez alapjából, — merit folytonosan. Jó, szereli a szépet, az igazságért meghalni is kész. Mindig a saját lábán törekszik járni, hogy alkalomadtán annál több gyengének támogatására siethessen és álljon szolgálatkészen. Buzgó tettekben nyilvánuló jelszava ezért: „Csakis azért tökéletesbedem, hogy így annál hasznosabbá váljak a közjónak.“ Élethivatását magasabb, eszményi szempontból tekinti; saját magát csak célszerű eszköznek látja az isteni, nagy világ-műben, melynek abszolút fenségességét ha nem is tudja megérteni, de önkéntelen ösztönszerűséggel sejdíti, amint az már minden romlatlan emberi természetnek épen természetes folyománya. Azért tehát úgy él, amint kell, a közmondásos „aurea mediocritas“ elve értelmében: ideális és praktikus is. Életének állandó vezérlőigéje velős tömörséggel az „ora et labora!“ modern átértelmezésű mottójában foglalható össze. Ember ő, e szónak legnemesebb értelmében!

Amicus Juventutis.

A tátrai tábor.

(Komáromi Jókai cserkészcsapat.)

Irta: Darvas Andor.

(Befejezés.)

Aug. 3. Reggeli: kávé, ebéd: kenyér, szalonna, tea; vacsora: sült krumpli és sült borjúhús, tea.

Jól kialudva, jó kedvvel, frissen ébredtünk fel és indultunk ki a szembenlévő állomásra, ahonnan a csakhamar berobogó vonat tovaszállított Liptószentiványba.

Itt két csoportra oszoltunk. A r. kath.-ok Mátyásfalván keresztül elmentek misére, mi többiek pedig a faluban mindent beszerezve, kenyeret, cukrot, stb.-t, mentünk egyenesen a táborba, ahol azonnal ledobáltuk minden felszerelésünket, rendbőhoztuk fekvőhelyünket, kitarítottuk a tábor területét, aztán hajrá! bele a Bielóba.

A rohanó patak hűvös hullámkarjai körülfonták a 48 órás kirándulástól poros, tikkadt testünket, mi pedig kéjesen nyújtóztunk végig fürdés után a „strand“ puha gypeszönyegén és a vígan mosolygó nap meleg sugaraiban olvasgattuk a táborba járó ujságokból a nagyvilág híreit.

A hust kedves szakácsaink későn tették fel, azért, hogy nagyon későn ne legyen az ebéd, a vacsorát ebédeltük meg, vacsorára pedig az ebédet! (N. B. Ezt se teheti meg minden

közönséges halandó.)

Délután az egész társaság elszéledt, itt-ott a nagy sátrak kis zugaiban irodalmi quartettet játszó csoportok alakultak; többen lementek a játszótérre, métázni és footballozni, sőt voltak olyanok is, akik lefeküdtek, kipihenni kétnapos fáradaimaikat.

Estefelé az eső mindenkit sátraiba kergelt, ott kaptuk a vacsorát is, csak épp imához mentünk ki a zászló előtt sorakozni.

Aug. 4. Az utolsó nap. A legutolsó. Holnap már pakolunk, holnap már nem lesz tábor. Siettünk átélni azt az egy napot, félve néztünk az órára, hogy hány perc, hány pillanat van még hátra, drágák voltak nagyon ezek a percek, sokat érő, hamar röppenő pillanatok voltak. Szorongó szívvel kőboroltunk a sátrak között, hogy még egyszer utoljára szerető pillantásainkkal körülöleljük, végigszimogassuk táborunk mindenminden kis fűszálát, a szép nagy sátrakat, a zöld fenyőket, a kék zászlót, a tiszta hullámu patakot, a hidat, a bodros felhőket, a kék eget; hogy még egyszer, utoljára szívhassuk magunkba az éltető, tiszta, éles levegőt, még egyszer... s talán többé soha.

Nem tudtunk belenyugodni abba a gondolatba, hogy el kell menni. Hogy itt kell hagyni minden szép álmunkat, durva kézzel, vándalok módjára széttörni, szétzuzni mindent, amit csak csináltunk, amit mi csináltunk kitartó munkával rajongó lelkesedéssel.

Pedig délután már szétszedtük azt a kis fakalyibát, amelyet a tüzelőfa számára készítettünk.

Este pedig egy hatalmas, másfélméteres máglyát raktunk jó, száraz fából; és félóra sem telt el, óriási lángnyelvek törtek a csillagos ég felé, a rohanó sziklák tüzes kigyókat rajzoltak a forró levegőbe, a vörhenyes gyantafüst gomolygó fűrtökben törtetett az ég felé és mi dalba, lelkesedő, kesergő dalba öntöttük bucsuzó lelkünk minden fájaldmát.

Egyszer csak, valahonnan — ki tudja honnan, — egy csepp víz pottyant kezemfejére. Mi volt ez? Szinte megrémültem attól a kis víz-csepptől, hát már az Isten is megsirat? Talán az Ő szeméből hullott alá egy köny szem. Hogy éget, hogy fáj, belefájul még az agy is; mért fáj úgy, miért? Mi tudtuk azt!

A tűz elhamvadt. Az esti szellő széthordta a szürke hamut, amelyik csendesesen szitálva szállt-szállt lelkeinkre; elhallgatott a dal, a nóta,

a patak halkabban csobogott, csak néha-néha hallatszott valami csendes sóhajtás az erdő mélyéből: a fenyvesek zenéltek, utoljára zenéltek:

A Béla völgye hallgat csendesen,
Többé már nóta nem zavarja meg.
Elfujták már a nagy takarodót,
Elbucsúzott a sok cserkészgyerek.
Holnap már néma, szürke lesz a fáj,
Holnap már dalra nem nyílik ajak,
Holnap már nem lesz, kinek allatót
Dudolgasson a csacsogó patak.
A szellő holnap már hiába sir,
Nem hallgatja azt többé senki sem,
Elbúcsúzott a sok cserkészgyerek:
S a Béla völgye hallgat csendesen.

Aug. 5. Sorakozó. Feláll a csapat nagy alakban a zászlórúd körül a tábor közepén. Mindenki hallgat, mindenki néma. A segédtsízt fojtott hangon vezényli a vigyázt és a trombita reszketve sikolt belé a halálos csendbe. „Imához!“ szól a vezényszó. Imához, utoljára mégegyszer felemelni szívünket a szabad természet virághimes öléből a „jó munka“ legfőbb urához, imádkozni mégegyszer, imádkozni: de miért? Olyan üresnek, olyan kitöltetlennek találtam a lelkemet, mintha valami nagy, nagy dolog hiányzott volna belőle, amit nem tudtam semmivel sem pótolni. Hiányzott a Holnap. Mert már vége a dalos, munkás, vidám holnapoknak, most már csak jönnek a napok maguktól, hivatalanul, nem várja őket: repesve harmincöt lüktető cserkészszív.

Parancsnokunk olvasta az imaszöveget. Tompán, mint egy-egy kalapácsütés hullottak szerte a szavak és mégis, oly igazán a lelkünk mélyéből talán még sohase imédkoztunk, mint akkor.

Egyéni felszerelésünk már becsomagolva, hosszú sorban ott állott az út mellett, minden hátizsák mellé a pokrócköteget, előtte a földbe szurt boton a kalap — mint a kereszték a temetőben.

Szinte fásultan, érzés nélkül álltunk neki a tábor lebontásának. Lehúztuk, összehajtogattuk a ponyvákat, szétlőtöttük a sátorvázakat és negyedóránál tartó keserves munka árán kiszedtük a tartórudakat is. Tompán felnyögött a föld, mikor az óriási szálfá rázuhant, de feljajdult mibennünk is a lélek, mintha a mi lelkünkre is rádőlt volna valami, talán az Okruhla sziklapárkánya?!

Bepakkoltunk. A ponyvák, a leszegezett ládák, a hátizsákok, egyszóval minden, felkerül-

tek kocsira és elindultak Liptószentmiklós felé.

Mi is sorakoztunk és tisztelgettünk. A zöld zászló meghajolt az üres völgy előtt, de nóta, dal, nem jött ajkunkra, míg csak ki nem értünk onnan, ahová örömtől dobogó szívvel, daloló ajakkal tértünk be négy héttel ezelőtt. Viittünk magunkkal pár fenyőgalyat is, feldiszíteni a kocsit, amelyik hazavisz.

10 km. gyaloglás után mi is beértünk a liptószentmiklói állomásra és ott csakhamar elrendezkedtünk vagonunkban s az éjszakai őrség ott maradt, a többiek pedig elmentek a reálgimnázium turistatermébe, ahol négy hét óta először aludtak ágyban.

Aug. 6. Étkezés: az utravalóból.

Rettenetes hosszú út. A nótaszót belénkszorítja valami és nincs semmi, amivel szórakozhatnánk. Zsolnán a ČSD hivatalnokai megcsinálták velünk azt a viccet, hogy 15 perc alatt átrakodtatták holminkat egy másik vagonba, mert — ugylátszik — nem volt kedvük átcsatolni bennünket a másik vonathoz.

Tovább mentünk. Nem érdekelt a gyönyörű Vágvölgye völgyeivel, bérceivel, fenyveseivel, csak mentünk, mentünk hazafelé.

Az unalmas utat Érsekújvárott egy még unalmasabb két és fél órás várakozás szakította meg, de azért, mikor újra elindultunk, mintha könnyebbé vált volna a lelkünk és megszólaltak a nóták, belevegyülve a robogó vonat zakatolásába.

Egyszerre csak, ott-ott a távol halvány ködében felmerült két torony: Hej, mekkorát dobant a szívünk; hát még akkor, mikor a kalauz rekedt hangja belesívitott a levegőbe: „Nové Kómárno!“

Zászlónk lebegve lobbant meg a hazai táj szellőjében és távolról mintha egy-egy ismerős akkord hangja hangzott volna fel. „Fiuk fel a fejfel!“ A cigányok húzták...

S mikor kiértünk a kocsik közül, ott várt a város közönségének fele, virággal, csokrokkal, koszorúval; zászlónk virágba öltözött, virágba borult a kocsit, mely parancsnokunkat várta. Majd csokrok kíséretében átadták parancsnokunknak a táborzó fiuk szülei ajándékukat, egy 400 napig járó asztali órát, rajta ezüst plaketten e felirattal: „Hálájuk jelül a Tátrában táborozó cserkészek szülei... Benne a cserkészlilium, 1924. szám és Sz. D. monogramm.

De nem csak ő kapott ajándékot, hanem

szeretett főszakácsunk, Riszdorfer Maca is, egy arany karkötő órát ugyanazzal a vésettél, mint Parancsnokunk.

Az ünnepélyes fogadás befejeztével megindultunk hazafelé. Előli, Parancsnokunk és Maca néni kocsija után ment a segédtszi, Salgó Sándor, aztán a csapat és hátul a cigányok.

Igy vonultunk be a városba. Diadalmenet volt ez. A gimnáziumban lerakodtunk, bevittünk mindent az otthonba és miután a parancsnokot hazakisértük, mi is mentünk sietve a szülői házba, ahol terített asztallal és tárt karokkal várták a barnaarcu daliákat.

Aug. 7. Milyen különös itthon. Reggel nem szól az ébresztő, mégis korán otthagyjuk a tollas ágyat. A levegő fulladt, meleg, gyakran még poros is. Nincsenek hegyek, fenyők, nincs patak, de van helyette szűk szoba, piszkos vizü nagy folyó.

És magam vagyok. Hiába nézek szét, hogy meglátok talán egy pajkos-vidám cserkészarcot, hogy felhangzik talán valahonnan egy vig cserkész kacaj; sehol semmi.

A Bélavölgye pedig ott áll magában, csendesén, némán, szomorúan. A patak árván csobog; a szél halkán suttog a fáknak, a fák csendesén álmodoznak. Ha eljön az este és fejen az égboltozat kupoláján kigyullanak a csillagok, táborlüz lángja többé nem villanik fel a sötétségben. A távoli hegyeket nem riasztja fel többé a vidám nóta hangja, a tágas, nagy sátorok helyén újra kinő a fű, kinyílik a virág és a tél hófehér pamlagával, puha-fehéren beburkolja és a feledés mohával eltemeti a helyet, ahol valamikor egy tábor állt, hazája harmincöt fiunak, a lilium harmincöt erős harcosának.

Csöndes már a tájék. A Béla völgye hallgat és álmodik. Vajjon miről?

A győzelem himnusza.

Siposs Győzőtől.

*A kiáltásom ma olyan legyen,
Mint éber kakas hajnaljelentése;
És romboljon úgy, mint Szodomát elsöprő
Harsonák zengése!*

*Ma velem maradjon minden testvér
Hajótörötten, tengerre meredő,
A Táttra sűr, ... de sűrása kristályos,
Daloló forrás, örömtől eredő.*

*Állok a bérceen, — sziklacsúcs sziklán —
Kőoszlop-lábam széttártkarú szobrot
Emel az égig, mintha Mindent
Ölelne által, győzelemmel ojtott' ...*

*Két szikla lázadt egymásra máma...
Sziklamezőkön a szolgálja és az Úr.
Dávid és Góliát... hínutod és Közöny.
... És lezuhant Góliát, hogy pattant a húr ...*

*Szikla a sziklán... Csókját leszűrve
Magammal viszem a végtelenséget...
Lelép az oszlop... ércesen dobban,
Győztesen koppan... meglepi a Véget!*

(Ligetfalu)

Jókai mint nyelvész.

Az író, a költő a nyelvnek művésze. Hangszere a nyelv, mint a zenésznek a hegedű. A költő puszta szavakkal fakaszt könnyekre, indit kacajra; egész világot fest képzeletünk elé s képzeleti alakjai olyanok, mintha élő embertársaink volnának.

A mai írók csak fényképezni akarják a valót, de keveset törődnek a nyelvvel. De az egésznek színt, meleget a nyelv ad. Jókai ebben nagy mester. Szólamai szívből fakadnak, szívhez szólnak. A gondolatok, a képzetek, a hangulatok, érzelmek bőségéből fakadnak frázisai.

Ehhez járul a szók bősége. Ebben egyetlen magyar író sem mulja fölül. Rengeteg régi szót ujitott föl, de még többet használt fel a nép gazdag nyelvéből, úgy hogy ezekből a nemzeti lélek teljessége szól hozzánk. Akármelyik regényében találunk új, tartalmas, tetszetős ismertetlen szót.

Aztán nagyon ért ahhoz, hogy hogyan kell az elcsépelet frázisoknak új fordulatot, színt és formát adni, úgy hogy benne a népnyelvi őserő, a nemzeti génusz teremtő munkája folytatódik. Aztán milyen hatásos az előadása! Kedves, meleg, behizelgi magát szívünkbe, ami miatt egyetlen egy megkezdett regényének olvasását sem tudjuk abbahagyni.

Van ugyan nyelvezetében idegenszerű szóhasználat is, de ezek többnyire az élőbeszédbe is bevették magukat. És ezeket csak azért használta, mert az élet nyelvén irt, teljes közvetlenséggel. Jókainak a nyelvésznek, egyik leg-

nagyobb érdeme, hogy az irodalom nyelvét természetessé és közérthetővé tette.

Aki szép prózai stílusra akar szert tenni, annak nem ajánlhatjuk eléggé Jókai műveinek olvasását és tanulmányozását. Egyébként erre buzdítani sem kell. Jókait olvassa mindenki, kicsi nagy egyaránt, ami mellett legfényesebben az bizonyít, hogy Jókai magyar nyelvű kötetekéig több mint öt millió darabja forog közköze, nem említve szinte ugyanennyi más nyelvre fordított kötetekéinek számát.

Jókai szelleméhez.*)

Irta: Darvas Andor.

Ezer, bolond, dáridós éjben
Apró, kis, átlag-emberek:
Nem érzitek, hogy lenn a Mélyben
Valaki búsan megre meg?

A szürke Gondra hogyha eljön
Fekete-fátylas, langyos est,
Mikor már minden mozdulatlan
S magányos, mormogó mesébe kezd
Mogorva, mohos szirt alatt
Egy kis patak,

Mikor sühogra, sírva, surran
Sötétlő sírkeresztéken
Ezernyi árva sóhaj árnya,
Amikor mindenütt
Az óra üt:

Felkél a Tegnap mi hőse,
S elvesztett meséit siratja
A Mese atyja.

Ismeritek! Itt járt még nem rég,
Itt hagyta annyi ezer Álmat,
Amik ma a világot járják
Álmatlanul, bús-tétovázón,
Téli szivek közt fájra-fázón.

[Hiába dörgött, mint az ágyu,
Pattogva robbant, mint a gránát,
Zúgott, sivitott: rajta, rajta,
S ölte a világ száz csodáját
Halomra; zúzta, törte, verte
Golyófogakkal ropogatva:
Csak nem lett semmi foganatja.]

*) A Jókai ódapályázaton megdicsért pályamű.

[Hiába gúnyolt:

Vad kacajjal
Szórva a szikrát szörnyű Jajjal,
Hogy felgyujtsa, mi még megmaradt
Lappangva: ott a hamu alatt!]

[Hiába mesélt annyi szépet.
Hiába mondott szép Meséket,
Amelyeket zord téli estén
A kályha parázs fénye mellett
Olvasgatunk, mint hívő gyermek,
Meleg szobában összebujva
Átlapozgattuk újra-újra;
Megsodáltuk, megszerettük
És másnapra — elfeledtük.]

(És hiába zokogott, kesergett,
Mint szülője sírkeresztje mellett
Feljajdul az árva:
Nem lett testté nagy Jókai Álma!)

Emberszivek hófedte tarlóján
Futkosnak nagy, fázós szívé Álmod
És Ő felkelt, hogy megkérdeje végre:
„Vajjon mire vártok?
Volt prófétátok elég a földön,
Lázár vissza nem tér, úgy van írva,
Ha nem válik Tettekké az Álmod:
Visszaviszem magammal a sírba!*

Minden éjjel itten jár a földön
És hiába mondott meséit siratja
A Mesemondás Atyja!

Az istentelen vadász.

Mikor sötét éjszakákon vihar tombol a zugó erdők felett és a száguldva tovarohanó felhőkből patakokban szakad az eső, Wodannak, a zivatar istenének, vad csapata vadászik ott ilyenkor.

Egyike azoknak, kik szintén részt vesznek e csapatban, Hackelberg János, ki a XV-ik században Harzburg várában lakott. Minden vágya egyedül a vadászat volt. Nem érdekelte őt a földön semmisen: sem pénz, sem birtok, sem Isten, sem üdvösség, sem élet vagy halál, de még jobbágy alattvalóinak szenvedése és kára sem. Bősz vadászó kedvében nem kimélte meg ezek szántóföldjeit sem. Egyedül csak a vadász-kürt hangjára vidult fel.

Egyszer azt álmodta, hogy egy hatalmas vadkan, melyre már régóta lesett, halálra marcangolta őt hatalmas agyaraival. Barátai, kiknek Hackelberg ezt elmesélte, óvatosságra intették. De ő kinevette őket és mindennapi szokásaként kilovagolt a vadonba.

És álma valóra vált. A vérszopó kutyafalkától fölriadt vadkan dühösen rontott neki a vakmerő vadásznak, hanyat döntötte és agyaraival véresre hasogatta keblét.

Midőn Hackelberg érezte, hogy vége közeledik, hangosan átkozódott, mennyet-földet pokolra kívánva. Barátai intették, hogy imádkozzék és kérje Isten kegyelmét. Ő azonban még borzalmasabban átkozódott és ezt kiáltotta: „Mit nékem ég és üdvösség! Vadászni akarok, zöld pagonyban vadászni a világ végéig!”

Utolsó kívánsága teljesült! Hátranéző tekintettel, csaholó kutyáitól körülveve, kénytelen most a szerencsétlen vadász vad csapatával együtt zivatáros éjszakákon a vadonban száguldozni folyton folyvást, szünet nélkül egész a világ végezetéig.

Németből fordította: Amicus Juventutis.

Az első találkozás.

Irtá: **Végvári Rezső.**

Abban a régesrég esztendőben, melyet ezernyoleszáznegyvenhetes numerussal irtak be a kalendáriumba, Nagyszalonta nemes városának nem volt még se kávéháza, se gramafónja, se — kommunistája. De volt neki akkor egy derék másodjegyzője, aki bizony többet ért, mint a világ valamennyi gramafónja és kommunistája egybevéve. Hajdúi ivadék volt ez, „vastagnyaku“, még pedig a javából. Noha kutyabőre is megvolt (csak „hibás volt a dátuma“), szolgálta szülővárosát mind a két kezével a jó pógárok nagy melegedésére.

Akkorban a szalontaiak a régi dicsőségen rágódtak valamennyien. S ebből a régi dicsőségből csak a híres csonkatorony hatalmas falai maradtak meg, legendás álmokat suttogva a szalontai vitéz hajdúk keső utódainak. Annyi bizonyos, hogy senki fia nem tette volna fel a kedves modoru nótárius uramról, hogy egykor épen az ő réven lesz majd Nagyszalonta nevezetes város.

Pedig bizony úgy történt!

De ne vágjunk elébe a dolognak.

Mikor 1847 elején nemzetünk irodalmának művelésére alakult Kisfaludy-társaság költemény pályázatának a nyertese a nagyszalontai ismeretlen másodjegyző lett, hire futamodott ennek az egész országban.

Arany Jánosról és Toldijáról beszélt akkor minden muzsafi.

De a szegény anyagi sorsban élő Arany, a pályadíjúl kitűzött és jócskán megtoldott csengő aranyokon kívül, nemcsak egyszerre egész borostyánkorszorú jutott, hanem még ezeknél is nagyobb, értékeesebb valami; Petőfi Sándor, a koszorus költő, barátsága.

Barátság, barátság! Szép, nemes, nagy dolog ez. De Petőfi Sándor és Arany János barátsága?

A római Ciceró azt mondja, hogy az igazi barát: „alter ego“, azaz másik Én. A dalos Horatius meg azt éneklé a jóbarátról, hogy: „dimidium animae meae“ azaz lelkemnek fele. S Jézus Krisztus gyönyörű példabeszédekben élénk teremtette az őszinte szívből kiesattanó barátság eszményét. Az ember a legjobban szereti — önmagát, azért, aki barátját úgy szereti, mint önmagát — jó barát. S aki összehasonlítja Petőfi és Arany költészetét: észre veszi a nagy különbséget a két halhatatlan között. És mégis őszinte, forró barátság kötötte őket össze. Petőfi korának nemcsak költője, de bátor harcos is; ifju, szilaj, tüzes, hevés, egy a gondolat, érzés és tett minden költeményében. Arany pedig férfi, nyugodt, mint a róna; mély, mint a görög bölcs és a tisztán lírikus Petőfivel szemben ugyszólván teljesen epikus, tárgyilagos. És mégis barátok voltak, „kedves pajtásomnak“ szólították egymást még levelezésben is. Talán ép az, hogy oly külön természetük volt, fűzte őket össze. És Petőfi, a szilaj csaták izzó Tirteusza, aki legjobb barátjaival is összerökdült csekély ok miatt, végtelenül, szinte gyermeki szeretettel csüngött „atyján“ — Aranyon. Petőfi szerette és tisztelte Aranyban azt, ami nála hiányzott és ugyszólván Arany ugyanazt Petőfiben.

Mikor Petőfi, aki akkor már ünnepezt költő volt, elolvasta Arany Toldiját, még kéziratban, tüstént tollat ragadott s megírta az ismeretlen „pajtásnak“, hogy nagy volt az ő szíve gyönyörűsége olvasván Toldit. És elküldte Toldi írójához lelkét „meleg kézfogásra, forró ölelésre“.

Petőfi azonban égett a vágytól ezt a forró ölelést kedves Aranyának mielőbb be is mutatni a valóban. Rendkívül érdekelte szárnyaló képzelését, hogy milyen az ő János barátja? Első levelében így ír: „Irjon Ön nekem . . . irjon magáról, akármit, mindent: hány éves, nőtlen-e vagy házas. szőke-e vagy barna, magas-e vagy alacsony . . . minden érdekelni fog!”

Azóta aztán állandóan leveleztek egymással. Petőfi váltig ígérte, hogy egyszer felkerekedik és meglepi Aranyt Szalontán. De a dolog nem ment oly hamar, akkoriban ugyanis jóféle parasztszekéren utaztak az emberek. Vasutnak akkor még hire füstje se volt. És Arany irt Petőfinek: „Jöjj el, az Isten áldjon meg; az én nőm se nem fest, se nem zongoráz, se nem öltözik tiszser napjában: de Petőfit olvas, jó anya s jó magyar gazdasszony, t. i. amiből van. Majd főz az olyan töltött káposztát, hogy édes anyád is csak olyat főzhetett s tudom, Pesten nem ettél olyat, mióta verseid első füzete megjelent.“

Nohát ennyi biztatásnak már nem lehet ellentálni. Petőfi egy szép napon fogta magát és Szatmárról (ahol annak idején tartózkodott) megindult Szalonta felé. Nagykárolyon, Székelyhídon keresztül május 31-én este Nagyváradra érkezett, ott kialudván magát, másnap hajnalhasadéskor indult utnak s dél felé érkezik a hön óhajtott Szalontára.

Gyönyörű, napsugaras dél volt. A kis bihari városka apraja-napsja bámulva nézi a hosszú nadrágos városi „urat”, amint végig megy Szalonta főterén, ettől is attól is kérdezősködve Aranyék irányában.

Végre valami járókelő szalontai pógár „utbagazitja.”

— „Amoda, a három ember között a közbülső, az a csalé bajuszu, az a nótárius ur!”

Petőfinek se kellett több, amilyen természetű volt, odasietett Arany elé s egy szó, nem sok, annyit se szólt: csak összeölelte, összecsókolta az ő „csalé bajuszu” barátját. A jó szalontaiaknak, mikor ezt látták, könnyben lábadt a szemük. S mikor aztán végtére azt is megtudták, hogy ez a nadrágos idegen „úr” senki más, mint a hirneves Petőfi, nagy lett az öröm a bogárhátú hazakban...

Petőfi Sándor aztán ott volt barátja vendégszerető hazánál kerek tíz napig. Tejben-vajban fűrésztölttek és Arany János gyermekei örömmel hallgatták a jó Petőfi bácsi szavait és szépséges meséjét a Kukorica Jancsiról.

Amint mondom, tíz nap mulva Petőfi Sándor elbucszott Aranyék kedves házatól, megköszönve a jószágot s szíveséget, melyben része volt s tovább vándorolt szép hazája virányain keresztül-kasul — per pedes apostolorum. S mikor a haza lángban égett, már visszatért arra a mosolygó, délibabos rónára, ahol született, ahol bölcsője ringott s mely akkor, husz esztendő után is, fülébe zsongta a dajka dalát: „Cserebogár, sárga cserebogár.” Aztán elment szép vitézek seregeivel tul a nagy hegyeken és nem tért vissza soha, soha többé. A jó Isten, mintha elérte volna, hogy az „egy gondolat” bántja őt, úgy csinálta meg, hogy Petőfi ott essen el a harc mezején a trombita hangja és ágyudőrej között... A jó, kedves, csöndes pajtás, Arany János, pedig elsiratta s szívébe zárta őt — legjobb barátját. Mint valami tovatünő álomkép emelkedett fel Arany szemei előtt Petőfi alakja és estenkint ébren is hallja könnyű lépteit és fülébe cseng a hangja.

Aztán meghalt Arany János is; elsiratta és szívébe zárta őt is a — nemzet. Meghalt Petőfi és Arany, de a halhatatlanság csarnokában örökre élni fog a világ legnagyobb lírikusa és a magyar-ság legnagyobb epikusa.

Bizony! Non omnis moriar!

Diákok, cserkészek! Olvassátok és terjesszétek „A Mi Lapunk”-at.

Költemény.

— Sládkovics András. —

*Szállj világok felett, világos étherben,
Nézd a föld méhét, hol teremnek kristályok!
Sállj tengereinkre, hol élnek korálok;
Tárd fel a titkokat a nagy természetben;
Nézz oda szabadon, hol honol az égbolt
És tündér fényében fogd el a meteort;
Póltustól pólusig szállj embervilágon,
Csodáld meg hazádnak légszebb lánya báját,
Csodáld a Vatikán ezer szép csodáját,
Lelkesedj a régi hellén ideálon;
A nagy mindenséget egyesítsd lelkedben,
Hordozz össze mindent, mit dicsér a lélek,
Légszebb formát, érzést válasz nemzetekben,
Égi ideálban építsd fel a szépet:*

*Ah! ki enyhít mégis szörnyű bánatonod,
Hogy minden szép mellett a rút is ott legyen!*

Szlovákból ford.: Goldberger Miklós.

Meghiusult terv.

Két sötét alak lopózkodik a falu felé. Egyikük sem tartozik a becsületes emberek közé. Az egyik a falu déli végén jön halkán; a másik a falu ellenkező oldaláról közeledik.

Egyikük sem sejtí, hogy szembe véle szintén lopni jó valaki. A faluban mind a kettő a házak sötét árnyékába huzódik s ennek védelme alatt a falu leggazdagabb emberének háza felé igyekezzenek. Észre sem vették egymást.

Az egyik eléri a kaput; ekkor látja a félhomályban, hogy vele szemközt szintén mozog valaki. Megretten. Bizonyára csendőr lesz, gondolja magában. Szíve hevesen dobog és várja, hogy mi lesz?

A másik gyanus alak szintén eléri a kaput s csak akkor veszi észre az ott ólalkodó alakot. Megriad. Ordít egyet s eszeveszett futásnak ered. Erre a házőrző eb is felfüvel, ugatni kezd, mire az első alak fejét veszi s elrohan arra, amerről jött.

A kutyaugatásra felébred a gazda is; de mivel a kutya elcsendesedik, más oldalra fordul s nyugodtan alszik tovább. Az éjjeli őr végigbaktatva a falun éneklí borizü hangján:

„Éjfél! ütött ép az óra:
Bűnös ember, térj a jóra!”

A falura pedig ismét ráfekszik a néma csönd, mintha tolvajok nem is jártak volna benne.

(Lucenec)

Keszi P. Zoltán, IV. o. tan

Modern magyar elbeszélők.

Most, amikor Jókai emlékének igyekeznek áldozni minden művelt népek, elénkbe tolul az a kérdés, kik a magyar elbeszélők Jókai után? Jókai írói fénykorának gyümölcsei ott forognak minden olvasó kezében s aki magyarul akar mesélni, önkéntelenül is Jókai nyelvén mesél. Ezt a mesélő nyelvet Jókai teremtette meg s alapszínzetét egy elbeszélő, egyetlen magyar író sem képes eltüntetni.

Mikszáth Kálmán, a Jókai után fellépő első nagy elbeszélőnk, a mester stílusának közvetlenségével beszél, de már kimerítőbb, természetesebb, kedélyesebb és őszintébb. Mikszáth természettől fogva hanyagabb s ha mesélt, akár ingujjra is velkőzik. Nem teketóriázik sokat; afféle anekdotázó öreg ur, aki apró, elmés megjegyzéseivel örökre megnyeri az olvasóját.

Mikszáth első sikereit a népies életből vett rajzaival (Jó palócok, Tót atyafiak) aratja. Mindig „bizonyos” vidékek embereiről mesélget; élő alakokat önt művészi formába a valóságosnak rajzolt történet keretébe. Csodálatosan tud anekdotázni; inkább az epizódokat tartja fontosnak, de ha mesél szót, ami a „Szent Péter esernyő”-jében csodásan sikerült neki, akkor is azt látjuk, hogy e mesében is még mindig — Jókai az ur!

Amiként Mikszáth kitépelt magának egy földrajzi területet, amelyen alakjai élnek, úgy csinálja ezt **Baksay Sándor** is, aki a kálmínista vidékek népét rajzolja Jókai humorával, megszépítve mindent, ami csak tolla hegyére kerül.

Benedek Elek székelyföldi emlékeit tárta elibénk csillogó könnyein át mosolygó humorával. Embereiben rosszat nem lát, csak gyöngeséget és szülőföldje alakjait az ifjúkor megszépítő messzeségéből látja végtelenül érzékeny lelke.

A Szeged-vidéki tanyák lakóit **Tömörkény István** írja le a maguk egyszerűségében. A nép nyelvén beszél a nép örök gondolkodó formái szerint s a messziről egyszerűnek látszó nép számtalan tipikus alakját látta meg olvasóival.

Gárdonyi Géza a paraszti nép ábrázolásával szerezte népszerűségét, de történetei általános emberek paraszti mezben. (Göre, Pöhölyék, Két katicabogár.) Történeti regényeiben is sok a Jókai-szerű elem s ritkán zökken ki homéroszi mesélő egyszerűségéből. (Láthatatlan ember, Egri csillagok, Az Isten rabjai.)

Ágai Adolf az ujságtárca magyar megteremtője. Népies történet, uti emlék, aktuális csevegés, szerelmi história, lírai önvallomás, minden elért nála e 150—200 sorra szorított kerektek közt.

Ide tartozik **Tóth Béla** is, a legjobb magyar stíliszták egyike; **Rákosi Viktor**, az utolsó magyar humorista, ki a „Korhadt fakesztrék” c. művével örökre beírta nevét a magyar irodalomba; **Sebők Zsigmond** érzékeny, finomlelkű

novellairó; **Eötvös Károly**, a kurta mondatokban is jóízű terjengősséggel anekdotázgató híres ügyvéd-író; **Thury Zoltán**, a középosztály életének kissé fanyar rajzolója; **Bársony István**, a vadászszemmel látott természet felfedezője; **Abonyi Árpád**, Boszniában tapasztalt élményeivel; **Kabos Ede**, a mai életet közelről néző közvetlenségével.

Herczeg Ferenc a magyar stílus legelső mesterei közé tartozik s előadásában mindig a stílus-művészet legmagasabb csúcsein jár. Ő maga nem szólal meg sohasem; éleslátó, okos és elmés, de sohasem ragad magával. Minden elbeszélése érdekes, izléses.

Naturalista-irányú elbeszélőink közé tartozik **Tolnai Lajos**, ki csak a rosszat, a nevetségeset, a szennyet látja. Egyoldalú s a valóság rajzától messze jár. **Justh Zsigmond** már nem oly keserű és művészi. **Bródy Sándor** igaz-igazig nagyvárosi ember, de stílusa pongyola, kissé gunyos, hányi-velti és affektált. **Kóbor Tamás** okoskodó eszű író s igen józan. **Ambrus Zoltán** csupán az embert látja s előkelő világlátását tökéletes prózában fejezi ki. **Petelei István** a kisvárosi életének rajzolója s minden alakja az élet durvaságai elől menekülő ember.

(Folytatjuk.)

A. L.

Jókai-anekdoták.

Jókai kitűnő humoru és mindig derült kedvű író volt s maga sok anekdotának vált hőségévé. Ezek érdekes képet tárnak elénk az író egyéniségéről. Lássunk egynehányat.

Mór és Lőr. Az öreg Tóth Lőrinc, ki a XIX. század negyvenes éveiben híres poéta és nevezetes világfi volt, levelet irt Jókainak, amelyen ez a divatos cím ékeskedett: „Tek. Jókai Mór urnak”. Jókait akkor még nagyon felbosszantotta ez a levél s rögtön felelt Tóth Lőrincnek, megírván, hogy régi magyar nemes ő, nem pedig szerezcsen, senki őt Mór-nak ne titulázza. „Ne sajnáld tőlem azt az *ic et* a nevem végén!” — mondta, a borítékra pedig szép kaligrafiával ezt a címet írta föl: „Tek Tóth Lőr urnak”.

Jókai pénzt csinál. Egyszer a Révai-féle könyvkereskedésben találja Jókait egy író, amint íróasztalnál ül, tollal a kezében. — Mit csinálsz Móric bácsi? — „Pénzt!” felelte kurtán. — Taniits meg engem is, Móric bácsi. — „No, azt ugyan ne tanuld meg tőlem” — s mutatta hamis mosollyal, hogy váltókat ír alá, úgy csinálja a pénzt.

Miért párbajozott? Jókai lapjában megjelent valami sérelmes cikk, ezért Pulszky Ferenc felelősségre vonta Jókait, a szerkesztőt. Párbaj után

ezt kérdi Jókai: „Ugyan mondd csak, kérlek, miért is verekedünk mi tulajdonképen, mert én azt a bizonyos cikket se nem irtam, se nem olvastam, sőt még csak nem is láttam és így sejtlemem sincs róla, hogy mi volt benne“.

Jókai és Rothschild. Jókai 1858 óta volt akadémikus, sőt 1862 óta tiszteletbeli tag. 1860 óta disze volt a Kisfaludy Társaságnak s 1878 óta elnöke volt a Petőfi-Társaságnak. Mikor a Petőfi-Társaság megbízásából Komócsy József és Rákosi Viktor megjelentek Jókai Mor lakásán, hogy a költőnek 70-ik születésnapjára gratuláljanak s egyuttal megköszönjék a 2000 koronás alapítványt, melyet Jókai a Petőfi Társaságnál tett, Jókai megölelte, megcsókolta a két küldöttet s azután végigmulatatta nekik az üdvözlő föliratok pazar gyűjteményét, mondván:

— Ezt szerezze meg magának Rothschild! Nagy dolog, óriási nagy dolog ez!

A gyakorlati fizikus.

A Jóska gyerekek (VI-ik osztályu gimnazista) egész kis műhelye van a kerti házikóban. Szabad idejének egy részét itt tölti el. Roppant kíváncsi voltam, hogy mit csinál itt. Ezért fölkerestem s Jóska készséggel mutatta meg apró tárgyait, sőt egy csomó kísérletével is gyönyörködtetett. Ezek pedig igen érdekesekek voltak. Egynéhányat elmondok A Mi Lapunk olvasóinak is. Csinálják utána!

I. kísérlet. Jóska vett egy pohár meleg vizet. Ebbe egy papirosról óvatosan behintett apránként meglehetősen mennyiségű finomra tört cukrot anélkül hogy a víz mennyisége emelkedett volna.

Hogy lehetséges ez? kérdeztem. Jóska így felelt meg: A cukor a víz részecskéi között rakódott le ép úgy, mint például mikor egy széndarabokkal telerakott ládába még egy kosár homokot töltünk bele. A homok a széndarabok üregei közt helyeződik el.

II. kísérlet. Jóska most egy szűknyaku üveget vett elő. Ebbe tiszta vizet töltött s a víz magasságát az üvegen pontosan megjelölte. Erre a víz felét kiöntötte egy pohárba s kimért ugyanannyi mennyiségű borseszót. Mikor ezt a borseszót beletöltötte a szűknyaku üvegbe a benne hagyott vízhez, a keverék felszine már nem érte el a víz megjelölt színvonalát, vagyis a térfogat kisebbedett.

Hát ez a csuda hogy lehetséges? Jóska ezt úgy magyarázta, hogy az egyenlő térfogatu víz és borszesz mennyiség a keverődés után azért válik kisebb térfogatuva, mert a két folyadék részecskéi (molekulái) annyira alkalmazkodnak egymáshoz, hogy likacskaikat (pórusaikat) megszükitik s innen ered a kisebb térfogat.

III. kísérlet. Jóska elővett három tyúktojást Nono! mondom neki, csak nem akarsz rántottát

csinálni?! — Dehogy, bácsi, dehogy! De csak figyeljen ide. Azzal az első tojást beletette egy vízzel telt pohárba. Persze a tojás alámerült a pohár fenekére. Most elővett egy másik poharat, ebbe is viz látszott lenni. A tojás úszva maradt. Most elővett egy harmadik poharat. Ebbe beletette a harmadik tojást, amely a pohár fenekéig lemerült. Majd egy a pohár fenekéig erő tölcserén át lassan valami folyadékot öntött a pohárba s a tojás felemelkedett s a folyadékban úszott anélkül, hogy annak színét elérte volna.

Hát ez mi a csuda? Kiáltottam fel álmélkodva. Nem csuda ez, bácsi, mondá Jóska. Harem természetes dolog. Az első pohárban tiszta víz van s mivel a tojás fajsulya a vizénél nagyobb, hát alámerült. — A második pohárban sósvíz van s ennek fajsulya nagyobb a tojásénál, hát ezért úszik a tojás. — A harmadik pohárban is tiszta víz volt, ezért merült el a tojás. De midőn erős oldatu sós vizet öntöttem a tölcserén át a vízbe, a tojás emelkedett s a sós víz felett, a tiszta víz alatt viszont megállott, mert ott a tojás fajsulya egyenlővé lett a folyadék fajsulyával.

Ugy e érdekes?! Jóska megígérte, hogy más-kor is mutat be ily kísérleteket s ezeket majd elmondom A Mi Lapunk kedves olvasóinak, hadd csinálják utána. Viziontlátásra!

Jenő bácsi.

Hat kis fiu...

*Hat kis fiu egymás mellett
Fogadásra készen;
Egy két igaz, elhangzott szó:
S máris cserkész léssen.*

*Hat nagy diák egymás mellett
Maturára készen,
Pár esztendő, mind szorgalmas:
Igaz, érett ember léssen.*

*Hat dalia egymás mellett
Sorozásra készen.
Néz az orvos, ír a jenyő,
Bátor, vitéz huszár léssen.*

*Hat katona egymás mellett
Nagy rohamra készen.
Szól a puszka, döng az ágyu...
Óh, sebesült léssen.*

*Hat koporsó egymás mellett;
Áll a sir már készen.
Beszél a pap, szól az ének...
Ily hat — többé már nem léssen!*

(Rim. Sobota)

Weinberger Tibor.

A koppenhágai cserkészbajnokság végeredménye:

Versenyző államok:	Külső megjelenés stb.	Tábori készség (3 órai tábor)	Énekek, kiáltások	Nemzeti táncok	Táborügyi szórakozások	Cserkészverseny I.	Cserkészverseny II. (canoe)	Órsi akadályverseny	24 órai cserkészkirándulás	Úszás	Táborozás (Tökéletesítések)	Összesen
1. Amerika	17	17	17	13	18	11	20	18	20	16	14	181
2. Anglia	18	19	15	17	18	13	12	10	18	16	16	172
3. Magyarország	16	17	13	14	18	14	13	11	14	17	19	166
4. Norvégia	19	16	9	7	17	12	15	17	14	14	18	158
5. Lengyelország	17	17	13	15	12	10	15	13	15	10	18	155
6. Ausztria	13	13	18	12	11	9	9	13	14	18	12	142
7. Svájc	18	9	14	6	18	9	11	14	15	10	15	139
8. Franciaország	15	15	9	13	12	13	13	10	14	12	10	136
9. Hollandia	16	16	5	15	12	10	13	15	12	11	10	135
10. Itália	8	11	15	11	0	10	9	13	13	10	11	111
11. Chile	15	13	10	7	10	10	4	10	0	0	12	91
12. Luxemburg	11	10	5	0	11	7	10	0	0	12	10	75

0 = nem vett részt ebben a számban.

Erdélyi kis mese.

A faluban zétfutott a hír, hogy Tornaiék öt éves kis fia eltűnt. Szép, szöke haju kis gyermek volt nagy, csillogó, okos szemekkel. Palkónak hívták. Tornaiék minden öröme, boldogsága és — most váratlanul, még délelőtt eltűnt, elveszett.

Kérdezték mindenkitől, hogy ki, merre látta? Sorra járták a rokonokat, ismerősöket; hátha náluk lesz talán? De nem akadtak reá sehol...

Ekkor két falubeli utbaigazitotta őket. Látták Palkót a „Szélfogó” hegy felé menni. Erre Palkó apja elindult a jelzett irányba, hogy fiaeskáját megkeresse...

Mig ezek történtek, a kis Palkó gondtalanul bandukolt a hegyiuton fölfelé. A fiuktól hallotta többször, hogy ott, ahol azok a nagy, sötét fák meredeznek az ég felé, nagyon sok szép, piros számóca terem. Tehát elindult számócazni.

Nemsofára elérte az erdőt. A járástól és hőségtől elfáradva leheveredett a buja gyepre, hogy az árnyékban kipihenje magát. Innen látta csillogni falujuk templomának bádofedelű tornyát. Majd gyönyörködve nézte a nagy hegyeket. Most eszibe jutott, hogy számócaért jött. Fölkelt s gyorsan nekiindult az erdő sötétjének. A fák félelmesen zizegtek-zúgtak; az avar meg-megzörrent a lába alatt.

Már vagy egy jó félórája haladt így előre; de biz számócajának itt hire nyoma sincsen. Hátha odébb akad?

Az erdő észrevétlenül valóságos rengeteggé vált. Itt-ott hatalmas kösziklák is meredeztek az ég felé. Néhol meg a sűrű bozót miatt szinte járhatatlanná vált az út.

Amint nagynehezen kivergődött egy tisztásra: egy nagyfene mackót vesz észre, amint egy odvas tölgy törzsében dühösen ostromol egy darázsészket. A megzavart darazsak lompos fülébe csimpaszkodtak, fulánkjukkal szurták, öldökölték, ahol érték.

Most látta meg Palkó a medvét: de abban a pillanatban villant rá a mackó szeme is. Palkó halálos rémületében visszafelé iramodott. A feldühödött szörnnyeteg pedig utána vetette magát. Erre a gyermek térdre ereszkedett s összetett kézzel könyörgött irgalomért. A medve azonban ezt a beszédet nem értette s felemelt mancsáját hatalmas erővel a fiucskára akarta sújtani. Ekkor megdördült egy puska s durranása százszoros visszhanggal zavarta meg az erdő mélységes esendjét.

Palkó ezt már nem hallotta. Még azt sem látta, hogy a hatalmas fenevad egyet ugrik oldalt s börgő ordítással terpeszkedik szét maga alatt lehengerelve a bozótot. A puska golyója szíven találta a medvét. A megijedt gyermek meg ájultan borult arcára.

Mikor Palkó eszméletére tért, az ismerős erdész bácsi szarvas agancsos szobájának egyik ágyában feküdt. Az ágy mellett ott állt az erdész bácsi, a saját édes apja s mind a kettőnek a szemében ült egy-egy hatalmas vízgyöngy.

(Lučenec)

Keszi P. Zoltán.

Mulandóság.

Látom a mindjobban halványuló levelet, az üres tarlót, a kietlen rétet! Ugy fáj a lelkem. Érzem, hogy az elmulás, a megsemmisülés szaka köszöntött be a természetben. Halkan süvit az őszi szél, fagyos szele a lelkemig hatol. Olyan lehangolt, olyan fáradt vagyok, mintha vállam évezredek súlya alatt görnyedezne. Sir a lelkem a szemeim is könnyben úsznak, a lélegzetem meg-megáll, egy titkos kéz meg akar fosztani az élettől.

Elmélkedem... fájón és csöndesen. Az elmulás aggodalmasan rémlik felém, hogy ez aggodalom mindnyájunk közös sorsa. Elmulni... megsemmisülni — ember, ez a sorsod! — hallatszük fülembé az isteni igazság. A születés, kezdete egy hosszú utnak, mely az örök pihe-nőhöz, a sírhoz vezet. Morajlik a lelkem, fájón tépnek gondolataim, izekre hullanak bennem az éltető vérszemek. Nem hiszek, nem hihetem, hogy az elmulás, a megsemmisülés a sorsom. Csak azért születtem volna, hogy bármikor megszakadjon a fonál, ha így akarja a kérlelhetetlen ur, a végzet? — De a forgó szél felragad visz... visz ki a temetőbe. Egy jóságos angyali lélek, a szelid Mester, megfogja kezemet, bátorítólag megsimogatja verejtéktől gyöngyöző homlokomat és így szól: „Nézd... nézd ezeket a fejfékat, ezek mind azt beszélnek, hogy ami létrejött, az megsemmisül ugyan egy időre, de lelked örökké él! A föld a vándorlás hazája, ut az örökkévalóság felé.“

Azután magamra hagy a Mester és én letör-löm a verejtéket a homlokomról s megyek azon az uton tovább, mely az örökkévalósághoz vezet.
(Košice) Urr György.

Eltalálni a hangot!

A zenében nehéz eltalálni a hangot. De ennél sokkal nehezebb eltalálni azt, hogy kívül milyen hangon beszéljünk.

Általában sok az esetek száma. Mind leírni lehetetlen, de a helyes megválasztását a hangnak a szív sugallja. A hang kifejező ereje igen nagy. A hang eltévesztése sokszor komoly következményekkel járhat. Nekünk különösen azzal a hanggal kell foglalkoznunk, amelynek a cserkészletben jut szerep.

Ez kétféle, aszerint, amint az őrsvezető beszél a fiaival s a fiuk egymás közt. Mindkettő-

nek a szív mélyéből kell jönnie. Az őrsvezető szavai ne legyenek fölényeskedők, legyenek azok atyaiak. Ne parancsolgasson hangosan, de ne is alázkodjék meg. El kell találnia azt a középútat, hogy tekintélyét ne veszítse a fiuk előtt s hogy azok tisztelettel, szeretettel hallgassák. A hang megválasztása a tárgytól is függ! Mikor a munka komoly, az őrsvezető is komoly legyen. De egyetlen egy durva szó se hagyja el ajkát, mert ez nehezen megszerzett tekintélyét aláássza.

Ha a cserkészfiu beszél cserkészlesterveivel: tünjék ki nagy szeretete, amellyel társai iránt viseltetik. A nagyobb fiuk ne fitogtassák nagyobb tudásukat.

A helyzetenként változó hang megválasztásában útmutatónk mindig és minden körülmény között -- szívünk legyen!

(Lučenec)

Gottlieb Dezső.

A cinke temetése.

Ki ne ismerné ezt a verébnagyságu, nagyon eleven madárkát? Ezt az örökké nyugtalan, dolgos, hangos és mindig jókedvű, ágról-ágra szökdelő, hasznos állatot? Tavasszal ő az első kertünkben s a szőlőnyitást hangjával hirdeti: „Nyitni kék! nyitni kék! nyitni kék!“ Folyton éhes és mindenütt üldözi a rovárságot. Nem sokat törődik az emberekkel, bátran bejön az eresz alá, még az ablakdeszkára is ráül és benéz a szobába. Az igaz, hogy bátorsága, mely egy kicsikét szemtelen, könnyen dönti bajba, no meg a határtalan kíváncsisága is. De azért mindenki szereti és védi.

Az ősszel az erdőben ödöngtem s amint egy tisztásra értem, tekintetemet a földre vettem s ott — óh szegény madár! — egy cinke hulláját látom. Amint megérintettem a hullát, minden tolla megmozdul és alóla bogarak bujnak elő. Az anyatermészet elküldötte szolgálait, hogy szerencsétlen, kedves gyermekét eltemessék.

Nagy, aranyzöld legyek mászkálnak rajta, és sűrűn rakják petéiket a tollakra. Kékszemű döglegyek is társulnak hozzájuk s apró fehér lárvákat raknak a tollazat alá. A tollak alatt már is csupa légykukaccá változott a kis tetem husa. Ezek már naggyá nőttek a táplálékban! Maholnap ezek a légybábok ismét szárnyas legyekké fejlődnek ki.

De időrekszenek másféle bogarak is. Ott vannak a legcsunyább lakmározók, a dögbö-

garak. Mellettük alig tűnnek fel az apróbb szalonnabogarak. Ott nyüzsögnek a madárka alatt s éhségükben majdnem egymásra törnek. Itt több az éhes, mint az eledel! Van itt futrinka is és más rövidszárnyu bogár. Mindegyik igyekszik nyerni valamit a szerencsétlenül járt madár testéből. Sőt van ott temetőbogár is, noha már alig van a madárból egyéb, mint a tolla és pihéje. Ez a fekete bogár, kettős széles sárga szalaggal a hátán, a sirásó. Vájja párjával a földet és gördíti el az apró rögöket s alig hihető gyorsasággal mind mélyebbre vájják a gödröt. Estig bizonyára készen lesz a sir és beléhull a cinke utolsó maradványa magával temetve a temetőbogár petéit is, hogy kikelő pajorjainak legyen miből élni.

Szegény cinke! Fiatalságod éhség, életed fáradozás és véged üldöztetés. Husodból rovarok fejlődnek ki s halálodból ismét élet fejlődik, habár más is az s ha lelked nincs is, de tested így fönmarad.

Mi emberek is így járunk a testünkkel; de a lelkünk, az feltámad s örökké él!

A reklám.

Ezt az idegen szót mindenki érti. A világon talán ez van legjobban elterjedve. Magyarul hírverésnek mondhatnók, hiszen a reklám nem egyéb, mint valaminek vagy valakinek nyilvános feldicsérése.

A reklám legegyszerűbb formáját falu helyen láthatjuk. A kocsmá forgácskötege, a bolt dohányt hirdető táblája a reklám szolgálatában áll. A városokban a sok cégtábla, a nagy kirakatok szintén ártatlan reklámok.

Ha ujságot veszel a kezvedbe, az is tele van hirdetésekkel. Ha egy vásárra vetődöl, hallhatod a rekedt kiállozásokat, a dicsekedő szónoklatokat, a véget nem érő énekléseket s mindezt csak azért, hogy odacsalják a kíváncsiakat s kinyitassák a bugyelárist. A hangzatos beszéű kalmár árúja ugyan nem jobb a csendes szomszédjéénál, de jobban tudja kikiáltani, hatalmasabban veri a dobot s délig megtelik bankokkal az erszénye. Célt ért!

Ujabbban vannak külön hirdető oszlopok, óriási táblák, teleaggatva képekkel. Hordárok utcáról-utcára visznek ilyen reklám táblákat; az aszfaltot telepingálják hirdetésekkel. És ezer csatorná, szócső, trombita hirdeti az eladandó

árut, csakhogy elhiresedjék és kelendő legyen. A hirdetésekre kidobott óriási összegek megtérülnek. Sokan próbát tesznek vele s ha a nagyhangon hirdetett áru csakugyan jónak bizonyul, ez maga is reklámszolgálatot teljesít.

Vagy ott vannak a gombamódra termő ujságok. Heteken át ingyen küldik a lapot. A szerkesztő mindent ígér. A kiadóhivatal az előfizetőknek egész könyvtárt, sorsjegyeket ígér. S a jámborabb, hiszékenyebb olvasó lépen ragad, járaltja a lapot s másnak is ajánlja. Ha a lap életrevalóságát továbbra is megtartja, virágzó üzletté változik s busás kamatot hajt.

Az élelmes vendéglős ingyen katonazenét hirdet. A kávéházak hatalmas üvegtáblái csalogatják az utcán levőket. A fizetőpincér számolólapja is csak élelmes reklám cédula. S akinek van valami értékesíteni valója, az veri a dobot, mert amit nem ismerünk, arra vágyódunk, tehát a vágyat, a kíváncsiságot kell reá fölébreszteni.

Az igaz „a jó bornak nem kell cégér“ — mondja a közmondás. De Deák Ferenc erre azt mondta bölcsen: „de előbb azt is meg kell kóstolnunk“.

A tudósok rendszeren véka alá rejtik tehetségüket. Ezért nem is igen boldogulnak. Pedig az ember annyit ér, mint amennyit érne akar. Ott vannak például az orvosok. Az, aki valamire vitte, utána járt a dolgának. Beiratkozott a kaszinóba, megismerkedett az emberekkel, szerzett sok barátot, beszélt magáról, hogy mások is róla beszéljenek. Egy-két szerencsés gyógyításról még a lapokban is irat s neve, ügyessége, rátermettsége csakhamar köztudomású lett. Jövedelme is szaporodik, míg elzárkozó társa kevesebbet tartott magáról, szerénykedett s háttérbe szorult.

Írók, művészek népszerűsége is gyakran a reklám munkája. Az ugynevezett divatos írót nem kell a háláluk után felfedezni. Jól értenek ezek a trombitafuváshoz és a nagy dob szerény veréséhez. Iratnak magukról, kiadatják arcképüket, életrajzukat, csakhogy 10—12 évig a felszínen mozogjanak s pénzhez jussanak.

A reklám nem szerez halhatatlanságot, de sikert hoz és középszerű írónak ez többet ér, mint a halhatatlanság.

Azért, ha van benned tehetség és érvényre akarsz jutni, ne rakd öldbe a kezedet, ne sápi-tozzál, ne légy tulszerény, alkalmazkodjál, amennyire önérzeted megengedi, a társadalom szo-

kásaihoz s adj magadról életjelt, akarj annyit élni, amennyire magadat becsülnöd kell.

Szemesnek áll a világ! Szemérmes kol-dusnak pedig üres marad a tarisznyája!

Akiben hiányzik a tette készség, aki nem tudja a körülményeket ügyesen felhasználni, pa-naszkodik. Pedig ezzel csak a saját tehetetlen-ségét akarja szépiteni.

Mendemondák.

1. Sokan azt hiszik, hogy a balkezesség csak rossz szokás és a jobb kéz tökéletesebb és erősebb volta kizárólag a gyakorlat és a szokás következménye. Pedig ez hibás felfogás! A földkerekségen minden népnél kifejezetten a jobb kéz használatát látjuk s ez nem a szokás dolga. Mert akkor a balkezességet is meg lehetne szokni épen ily módon. A jobbkezesség szerve-zetünk berendezésének természetes következmé-nye. Az emberek 93⁰/₀-ánál a jobb kar 8-22 mm.-vel hosszabb, mint a bal, mert a jobb felső végtag állandóan jobban van ellátva vérrrel, mert erei a szívhez közelebb ágaznak el a főértől, mint a balkar erei. Ha valakit jobboldali guta-tés ér, rendszeren beszélési zavar is jelentkezik; a baloldali szélütésnél soha sincs beszédzavar, csak akkor, ha az illető balog volt. A balog azért balkezes, mert mája, lépe, szive jobboldalt van s nem mint a jobbkezesé, a baloldalon.

2. Sokan azt mondják, hogy „ne adjunk a gyerekeknek cukrot, mert az édességtől romlik a foga”. Ez nem áll! Csak a cukorféléket sava-kat termelő bomlása, erjedése ártalmas, tehát a savanyúság vezet a fogszavasodásra. Ha a fogakat kellően tisztán tartjuk, a legbőszesebb cukorfogyasztás sem árt a fognak. A tisztán husevő állatok foga nem romlik meg soha.

3. Az is mendemonda, hogy „az ember természetes tápláléka kizárólag növényi eredetű táplálószerekből áll”. (Vegetarianizmus). Ma már tudjuk, hogy a voltaképeni táplálóanyagoknak a fehérjének, zsirnak és szénhidrátoknak helyes táplálkozásnál bizonyos arányban kell lenniök. Tisztán fehérjével ép úgy nem lehet táplálkozni, mint tisztán zsírral vagy szénhidrátokkal. Az em-ber emésztőszervei a vegyes táplálékkal élő állatok emésztő szerveinek felelnek meg: foga-zatunk, a belek hossza és beosztása, az emésztő nedvek összetétele, stb. Az enyhe vegetarianiz-mus, mely csak a húst magát tiltja el, nem mondható egészségtelennek, de ez sem egyéb különcködésnél.

4. „A leves nem tápláló, tehát fölösleges”, — mondják sokan. Annyi bizonyos, hogy a le-ves nem tápláló, hiszen hektoliter számra kellene a levest fogyasztanunk, ha tisztán levestel akar-nánk táplálkozni. De azért nem fölösleges. Sőt! Nagyrészt neki köszönjük azt, hogy a többi étel

táplálóvá válik, mert a levesben foglaltatnak a huskivonat legkiválóbb anyagai, melyek az emésztőnedvek elválasztását megindítják, külön-ben könnyen kifejlődnek a gyomorrontás tünetei.

Mennyit nyom az egész emberiség?

Amerikában mindenre ráérnek az emberek. Így kiszámították azt is, hogy az egész emberi-ség együttvéve mennyit nyom. Egy ember súlyát átlag 60 kilogrammra becsülve kihoztak kerek számban 94 milliárd kilogrammot. Ezt a súlyt csak 120.000 olyan tehervonat volna képes el-szállítani, ha ezek 6 millió teherkocsit vonzol-nának maguk után. Ezek a vonatok egymáshoz kapcsolva egyszer öveznék körül az egész föld-gömböt! Az egész a föld súlyához viszonyítva olyan volna, mint a minő egy tollpelyeg egy amerikai felhőkarcolóhoz képest.

Azt is kiszámították, hogy az emberek éle-tük egyharmadát átalusszák. Az étkezése egy embernek három és fél évig tart. Az öltözkö-désre másfél évet fordít mindenki. A naponta elvesztett öt perc egy átlagéletben épen két teljes elvesztett hónapot jelent. Azért becsüld meg az órákat, mert az idő eljár!

Reindl Károly. Szives értesítését köszönöm! Ahol 50 diák van, ott bizony lehetne több előfizető is, mert hi-szen tanuló ifjuságunk ilyen nem iskolai, de azért közös ügye iránt minden egyes fiúnak érdeklődnie kell, sőt az áldozattól sem szabadna visszariadni. Korán kell azt megtanulni, hogy „egységben az erő!” Üdv. ! **K P. Zoltán.** Kis képe jön. A vers nem vált be. **Hrdina Lajos, Prága.** A két szám elment! Megkapta? A dec. 15-iki lap-szám a nyomdász-sztrájk miatt maradt el. Szives üdvözlet-tel! **Kowarik Sándor.** Kéziratát örömmel várom. **Turul.** A szives megemlékezést köszönöm. **Oppé János.** A talál-kozó nem sikerült az én feledékenységem miatt. Élőszóval — ha visszajön — löbbet. Ne tessék nehezíteni. A lapot kapja rendszeren? **Látnok.** A jó kívánságok mindig jól esnek; de névtelenül elmondva — legalább is furcsa. **Zapf László.** A januáriusi számból már olvashatta, miért maradt el a dec. 15-iki szám. Most a lap minden hó ele-jén fog megjelenni kétszeres terjedelemben; persze egyes szám ára is kétszeres. Az évi előfizetés ugyanaz marad. **Végvári.** Mihelyt időm engedi, levélben válaszolok. Üdv. !

FEJTÖRŐ

1. Betűrejtvényes rákvers.

Három betűm megsugja, S ha megfordulok egészen :
 A keneret ki gyurja Művészeknél kaphatsz készen.
 Első betűm, ha elveszed, S első betűmet levágva,
 Disznek rokonszava lesznek. Lesznek egészségnek társa.

2. Sakkrejtvény (Lóugrás). Holczmann Dezsőtől.

*Nincs	az	szen-	tunk.	gyobb
ve	Jó-	na-	mint	hogy
a	nak	dal,	szen-	koz
ka-	dést	dés,	más-	Mór
	lu-	i	o-	ve-

3. Számítási háromszög. A természetes számsor első 12 számát (1–12) úgy kell elhelyezni, hogy bármelyik sor összege 28 legyen.

		1			
		12	2		
	11		3		
10				4	
9	8	7	6	5	

4. Tréfás találós mesék.

- Mért szűrök meg a tejet?
- Mit csinál az Isten, ha esik az eső?
- Milyen fa van legtöbb az erdőn?

Jegyzet: A megfejtést levelezőlapon kell beküldeni március 15-éig. A nyertes értékes könyvjutalmat kap.

A december 1-i fejtörő megfejtése.

1. Kockarejtvény.

k	e	l	e	m	e	n
e	l	e	d	e	l	
l	e	g	é	ny		
e	d	é	ny			
m	e	ny				
e	l					
n						

2. Sakkrejtvény.

A Mi Lapunk legszebb diadalunk.

3. Kínzó kérdés.

Egyik esetben sem.

4. A falusi kis leány Lučenecen.

17-et adott el és 23 darab tojása maradt meg.

Nyertes left: Stern Zoltán Lučenec. Farkas Gyula: „Forrongó lelkek” c. könyvét elküldöttük neki.

REDLINGER IGNÁC

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSE

LUČENEC—LOSONC.

KLEIN SAMU

VASKERESKEDŐ
 LUČENEC—LOSONC

Cserkészcsapatoknak

cserkészruhát

szállít megrendelésre a legjulányosabb árban

Schlüssler és Markstein

férfi- és gyermekruháruháza Lučenec—Losonc. Masaryk-utca.

Diákok! Cserkészek!

Hol vásároljátok író-és papírszereiteket félig

ingyen?

csakis

Biró Márkusnál

a gimnázium mellett Lučenecen

Minden 2 Ké. értékű vásárlás után blokkot kaptok, 10 blokk után pedig 1 ért. tárgyat!

MIZSÚR JÓZSEF

zongorakészítő és hangoló
 LUČENEC—LOSONCZ

elvéallja mindennemű hangszer s z a k s z e r ü javítását; rektáron tart bel- és külföldi hangszereket és mindenfajta hangszerkelléket

Nem lesz Önnek bosszúsága,
 Ha óráját HAÁSZ csinálja,
 Óra, ékszer ezer fajta
 Van, ő nála: kapjon rajta!
 HAÁSZ-nál csillog-villog minden
 Olcsóságban párja nincsen.
 Boltját minden vevő tudja,
 Kit Losoncra visz az utja.

Diákok! Cserkészek!

Pártoljátok, terjesszétek A Mi Lapunkat!
 A lap kiállítása, nagysága mindig attól függ, hogy mily mértékben támogatjátok anyagilag. Mindenki sies-sen megrendelni A Mi Lapunkat!